

Šta stoji u Akcionom planu EU za pristupačnu energiju?

Brisel planira velike rezove na zelena pravila EU

Zašto je EU potrebna loša banka za upravljanje klimatski nelikvidnom aktivom?

Pritisak na 8 zemalja EU da smanje "paradoksalne" poreze na struju

Nemoguć izbor Evrope: Koje industrije treba da prežive zelenu tranziciju?

Reformom propisa EU učiniti Evropu energetske sigurnijom – Atlantski savet

Energetska tržišta se pripremaju za vreme posle ukrajinskog rata

SADRŽAJ

- Šta stoji u Akcionom planu EU za pristupačnu energiju? ..... [OVDE](#)
- Poziv na uključivanje nuklearne energije u evropski plan pristupačne energije ..... [OVDE](#)
- Brisel planira velike rezove na zelena pravila EU ..... [OVDE](#)
- EU planira finansiranje stranih LNG projekata kako bi se smanjile cene ..... [OVDE](#)
- Zašto je EU potrebna loša banka za upravljanje klimatski nelikvidnom aktivom? ..... [OVDE](#)
- Raste pritisak na 8 zemalja EU da smanje "paradoksalne" poreze na struju ..... [OVDE](#)
- Nemoguć izbor Evrope: Koje industrije treba da prežive zelenu tranziciju? ..... [OVDE](#)
- Reformom propisa EU učiniti Evropu energetske sigurnijom – Atlantski savet ..... [OVDE](#)
- ACER će odlučiti o planu integracije tržišta struje za Energetsku zajednicu ..... [OVDE](#)
- Energetska tržišta se pripremaju za vreme posle ukrajinskog rata ..... [OVDE](#)
- Cene energije su se stabilizovale na visokom nivou u 2024. .... [OVDE](#)
- Obnovljivi izvori dostigli 45% bruto potrošnje energije u EU 2023. .... [OVDE](#)
- Industrijsko udruženje protiv proširenja propisa EU za skladištenje gasa ..... [OVDE](#)
- Britanski energetske regulator planira da uvede nulte stalne tarife ..... [OVDE](#)
- DOSIJE: Pitanja i odgovori o Akcijskom planu za cenovno pristupačnu energiju ..... [OVDE](#)

Šta stoji u Akcionom planu EU za pristupačnu energiju?

BRISEL - Evropska komisija objavila je 26. februara Akcioni plan za pristupačnu energiju za smanjenje računa za struju, pomoć u uvođenju čistih izvora energije i diversifikaciju snabdevača.

Plan je deo njegovog sporazuma o čistoj industriji koji ima za cilj jačanje čiste tehnologije i pomoć energetske intenzivnim industrijama da ostanu globalno konkurentne.

Evo nekih od glavnih elemenata:

ELEKTRIČNA ENERGIJA

- * Osmisliti nove tarife za naplatu električne mreže kako bi se omogućilo korisnicima da koriste struju u različito vreme i preumere pristup na najjeftiniji izvor (drugo tromesečje 2025.)

- * Podstaknuti države članice da završe reviziju Direktive o oporezivanju energije i smanje poreze na energiju za šta je potrebno jednoglasno odobrenje svih 27 država članica, što je teško postići, piše

Rojters.

- * Izdvojiti maloprodajne cene električne energije i nestabilni prirodni gas sa garancijama Evropske investicione banke za dugoročne ugovore o obnovljivoj energiji

- * Usvojiti nova pravila za razvoj evropskih termičkih tržišta i povećati opcije zaštite za obnovljivu energiju, koje nedostaju

- * Podstaknuti zemlje da se prilagode i ubrzaju režime izdavanja dozvola do sredine 2025. za projekte obnovljive energije čije dovršenje može potrajati decenija

- * Komisija će predložiti Mrežni paket 2026. godine. Komisija obećava smernice o kombinovanju ugovora o kupovini električne energije (PPA) sa ugovorima za razliku (CfD). A zvaničnici će se zalagati za nova pravila o termičkim tržištima i hedžingu. Postoje i

planovi za tarifnu metodologiju za mrežne naknade koja bi mogla postati pravno obavezujuća.

GAS

- * Predložiti da se agregira potražnja za utečnijim prirodnim gasom za kompanije iz EU kako bi osigurale dugoročne poslove, potencijalno ulaganjem u infrastrukturu u inostranstvu

- * Radna grupa za tržište gasa kako bi se osiguralo dobro funkcioniranje tržišta do četvrtog kvartala 2025.

- * Suzbijanje manipulacija saradnjom na sprovođenju i razmeni podataka između energetske regulatorne agencije EU ACER i finansijskog regulatora EU ESMA

ENERGETSKA UNIJA

- * Akcioni plan elektrifikacije u prvom kvartalu 2026. za pomoć u dekarbonizaciji industrije, transporta i grejanja

- * Mapa puta za digitalizaciju i upotrebu AI u energetskom sektoru

- * Rešiti se investicionog jaza uz podsticaje za privatni kapital sa strategijom ulaganja u čistu energiju

- * Podstaknuti inovacije kroz različite akcione planove i proučavanje potreba za nuklearnim finansiranjem za potencijalnu izgradnju malih modularnih reaktora.

Kako se navodi u saopštenju Komisije, ovo će omogućiti ukupnu procenjenu uštedu od 45 milijardi evra u 2025., uz progresivno povećanje od 130 milijardi evra godišnje do 2030. i 260 milijardi evra godišnje do 2040. godine.

U rubrici [DOSIJE](#) prenosimo pitanja i odgovore Komisije o Akcijskom planu za cenovno pristupačnu energiju.

Poziv na uključivanje nuklearne energije u evropski plan pristupačne energije

BRISEL - Nuklearni savez EU je saopštio da Evropska komisija mora izneti sveobuhvatnu strategiju u upravo objavljenom Akcionom planu za pristupačnu energiju koja uključuje nuklearnu energiju, prenosi portal **WNN**.

Evropska komisija je saopštila da će Akcioni plan pristupačne energije postaviti konkretne kratkoročne mere za postizanje konkurentnosti, pristupačnosti, sigurnosti i održivosti. Plan ima za cilj da "pruži brz i čvrst odgovor koji smanjuje troškove energije u neposrednom roku i da energetska sistem bude siguran u budućnost, privuče investicije u pojednostavljenom okruženju i osigura isporuku". Nuklearna alijansa EU, koja predstavlja 11 evropskih zemalja, sastala se 18. februara sa Komisijom kako bi razgovarala o planu.

Alijansa je saopštila da Komisija mora jasno objasniti kako će se primenjivati "princip tehnološke neutralnosti" i kako namerava da stvori "ekosistem podrške" za raspoređivanje novih nuklearnih kapaciteta u EU, uključujući SMR, kao i proširenje rada postojećih reaktora.

Deklaraciju su potpisali predstavnici Belgije, Bugarske, Hrvatske, Češke, Francuske, Mađarske, Holandije, Rumunije, Slovačke, Slovenije i Švedske.

Brisel planira velike rezove na zelena pravila EU

BRISEL - Evropska komisija planira da ove nedelje objaviti "omnibus" predlog za pojednostavljenje zelenih pravila za preduzeća, s ciljem da lokalne industrije učine konkurentnijim.

Delimični nacrt nadolazećih predloga, koji je u prošlu subotu video **Rojters**, pokazao je da Komisija planira promene u direktivi EU o korporativnom izveštavanju o održivosti, koja zahteva od kompanija da otkriju informacije o svojoj ekološkoj i društvenoj održivosti.

Evropska unija se takođe suočava sa oprečnim pozivima zemalja članica, uključujući Nemačku i Francusku, koje traže da se oslabe pravila zelenog izveštavanja - i druge, uključujući Španiju, koje tvrde da su pravila ključna za održavanje ekoloških ciljeva. Prema nacrtu predloga, samo kompanije koje imaju više od 1.000 zaposlenih i neto promet veći od 450 miliona evra podležu obavezama pravila.

Trenutno se pravila primenjuju na firme s više od 250 zaposlenih i prometom od 40 miliona evra. EU bi takođe otkazala svoje planove za usvajanje standarda izveštavanja specifičnih za sektor do sledećeg juna, navodi se u nacrtu.

U dokumentu su takođe navedeni detalji o planovima za odlaganje zakona EU o dužnoj pažnji - poznatog kao CSDDD - koji ima za cilj da osigura da kompanije pronađu i poprave probleme ljudskih prava i životne sredine u svojim lancima snabdevanja, nametanjem zahteva dužne pažnje velikim kompanijama.

Nacrt predloga bi zahtevao od kompanija da sprovedu samo dubinske procene svojih direktnih poslovnih partnera i podfirmi, izostavljajući druge podizvođače i dobavljače u svojim lancima snabdevanja.

EU planira finansiranje stranih LNG projekata kako bi se smanjile cene - nacrt plana

BRISEL - Evropska unija razmatra da podrži ulaganja u infrastrukturu za fosilna goriva u inostranstvu i pređe na dugoročne ugovore kako bi smanjila visoke cene energije koje štete evropskoj industriji, stoji u predlog akcionog plana za pristupačnu energiju, prenosi briselski portal **POLITICO**.

Jedan od paradoksa tokom energetske krize 2022. godine bio je da su cene električne energije dostigle rekordne visine čak i kada je najveći deo energije u mreži dolazio iz obnovljivih izvora poput vetra i sunca, koji su prošle godine pretekli proizvodnju na fosilna goriva. To je zbog tržišnog mehanizma gde najskuplji sastojak mešavine određuje cenu.

Ovaj potez bi označio veliku promenu u energetskej politici bloka, jačajući oslanjanje kontinenta na ugljenično intenzivni tečni prirodni gas koji na kraju želi da ukine. Trenutno, EU potpisuje samo kratkoročne LNG ugovore i radi na ograničavanju upotrebe javnog novca za proširenje eksploatacije fosilnih goriva.

Drugi razmatrani pristup smanjenju troškova energije je „agregacija potražnje“ za uvozom tečnog prirodnog gasa, pri čemu kupci iz EU mogu da „iskoriste svoju ekonomsku težinu“ kako bi gurali niže cene u sporazumima o zajedničkoj kupovini.

Nacrt plana ide dalje, međutim, sugerišući usvajanje „japanskog modela“ gde bi evropske zemlje mogle ulagati u izvozne kapacitete u zemljama proizvođačima gasa kako bi izgradile veze sa dobavljačima.

Bez revizije dizajna tržišta

Na brzinu uvedene reforme uvele su ograničenja i ovlastile vlade da intervišu uz podršku potrošačima, ali nisu promenile osnovnu strukturu sistema, a nacrt akcionog plana sugeriše da nema planova za reviziju dizajna tržišta.

Umesto toga, Komisija želi „razdvojiti maloprodajne račune za električnu energiju od visokih i promenljivih cena gasa“ delimično olakšavajući firmama sklapanje dugoročnih ugovora o kupovini električne energije s operaterima obnovljivih izvora energije, pokrećući pre leta saradnju sa Evropskom investicionom bankom, koja treba da obezbedi još neodređeni iznos finansiranja.

Zašto je EU potrebna tzv. loša banka za upravljanje klimatski nelikvidnom aktivom?

BRISEL - Uticaj klimatskih promena na finansijska tržišta jedan je od novih izazova za koji je svet loše pripremljen jer nema presedana i stoga regulatori moraju pronaći nova rešenja, navodi se u najnovijij analizi briselskog Centra za političke studije (**CEPS**).

EU je, navodi CEPS, donela najambicioznije finansijsko zakonodavstvo na svetu za rešavanje klimatskih promena, ali još uvek možda neće pripremiti Evropsku centralnu banku (ECB) za ono što je Banka međunarodnih poravnanja u 2020. nazvala „zelenim labudom” – gde bi određeni klimatski rizici mogli dovesti do finansijske krize izazvane prelaskom s upotrebe fosilnih goriva.

Značajna finansijska nestabilnost, kao posledica EU klimatske politike

Evropski zakon o klimi nalaže da EU mora postići neto nulu do 2050. To znači da će gotovo svaki sektor privrede EU morati da prođe ogromnu promenu da bi to postigao – uključujući i ono što banke finansiraju. Ali to bi moglo izazvati značajnu finansijsku nestabilnost dok se EU udaljava od energije zasnovane na ugljeniku. Prema analizi CEPS-ovih eksperata, ako se ništa ne učini, oko 19%

globalnog BDP-a moglo bi biti izbrisano do 2050. godine. Međutim, ako se uspe ograničiti globalno zagrevanje na 2C, to bi se svelo na samo šestinu tog iznosa.

Ovo centralnim bankama ostavlja mnogo neprivlačnih opcija da osiguraju finansijsku stabilnost. Prema novom istraživanju predstavljenom krajem prošle godine na konferenciji Zeleni labud (Green Swan 2024), smanjenje emisije CO2 može dovesti do kratkoročnih gubitaka produktivnosti i skupog prelaza na reorganizaciju proizvodnje.

Međutim, stroge monetarne politike mogle bi usporiti inovacije u zelenom sektoru. Da bi se ovo balansiralo, možda će biti potrebne dodatne mere kao što su ciljane kreditne politike i subvencije za podršku zelenim investicijama.

Ali ako se dogodi bilo koji scenario lošiji od osnovnog slučaja, kao što je 'nagađanje' - što znači nagli pomak od kreditiranja i ulaganja u kompanije s nepovoljnim ekološkim praksama - i istovremena recesija, onda bismo mogli biti u velikoj nevolji, upozorava analiza CEPS-a. Gubici bi verovatno bili jednaki gubicima iz poslednje finansijske krize kada je Evropska komisija odobrila 1,5 biliona evra državne pomoći bankama. I u tome leži problem – gotovo je nemoguće predvideti načine na koje se tranzicioni rizici mogu materijalizovati u potpunu finansijsku krizu jer uključuju složenu dinamiku i lančane reakcije čiji se smer kretanja ne može lako predvideti. A potreban je samo da jedna domina padne da izazove zarazu koja dovodi u opasnost celi finansijski sistem, konstatuje CEPS i navodi šta bi evropski regulatori trebalo da učine:

Uspostavljanje loše klimatske banke

"Da bi se postigli dvostruki ciljevi zaustavljanja finansijske krize izazvane klimom i dostizanja neto nultih ciljeva, regulatori bi trebalo da razmotre drastičnije mere od onih koje se trenutno razmatraju. Najhrabrija mera bila bi preventivno uspostavljanje „loše klimatske banke“. To bi pravno lice sa posebnom namenom bilo strukturirano kao javno-privatno partnerstvo koje ima zadatak da stiče i zatim ukida imovinu u bilansima banaka koja će verovatno ostati nasukana (nelikvidna i bezvredna) prilikom prelaska na ekonomiju sa niskim emisijama ugljenika.

Loše banke naravno nisu novost u Evropi. Korišćeni su mnogo puta u prošlosti, uključujući rane 1990-ih u Švedskoj i tokom finansijske krize i kasnije evropske dužničke krize, omogućavajući bankama da izoluju toksičnu imovinu u svojim bilansima kako bi sprečile bankrot.

Loša klimatska banka, međutim, nadilazi mandat tradicionalne loše banke – deluje tako da imunizira finansijski sistem od loših sredstava i da smanji emisiju ugljenika tako što ubrzava ukidanje sredstava fosilnih goriva, a istovremeno preusmerava investicije u održive sektore.

Uspostavljanje loše klimatske banke zahtevalo bi dobro osmišljeno partnerstvo između javnih finansijskih institucija i investitora iz privatnog sektora jer bi dekarbonizacija u meri koja je potrebna za usklađivanje s klimatskim propisima EU zahtevala mnogo više novca nego što javni sektor može – ili bi trebalo – da osigura. Klimatsko loše bankarsko partnerstvo između Evropske investicione banke, Evropskog mehanizma za stabilnost, centralnih banaka država članica EU i privatnih investitora moglo bi prikupiti potrebne iznose i osigurati da se imovina fosilnih goriva smanji na

uredan i ubrzan način – i uz reciklažu kapitala u ključne industrije budućnosti.

„Nemojte pogrešiti, ostanak unutar pragova od 1,5C i 2C u Pariskom sporazumu zahtevaće ogromna ulaganja kako bi se ekonomija usmerila kroz tranziciju. Kreatorima politike je potreban alat koji može izvući tri cilja, a preventivna klimatska loša banka mogla bi biti upravo to oruđe... da li postoji politička volja da se preduzme tako hrabar korak, sasvim je druga stvar, konstatuje CEPS.

Raste pritisak na 8 zemalja EU da smanje "paradoksalne" poreze na električnu energiju

BRISEL - Kontinuirano povišene cene električne energije povećavaju pritisak na osam zemalja EU koje se drže svojih visokih stopa poreza na električnu energiju, piše **Euractiv**.

Godinama se EU bori s reformom okvira minimalnog poreza na energiju u bloku. Početni cilj je bio vezan za klimu. Niže poreske stope za električnu energiju mogu podstaći povećanje potrošnje električne energije - ključnu polugu za dekarbonizaciju evropske ekonomije. Međutim, od 2022. godine, zabrinutost zbog visokih cena energije ima prednost. Kako bi se izbegla trka u pogledu poreza na energiju, zakon EU postavlja minimalnu stopu poreza od 1 € po MWh za domaćinstva i 0,5 € za industriju. Međutim, promena ovih minimalnih nameta zahteva da se svih 27 zemalja EU jednoglasno slože, a pokazalo se da je teško postići kompromis.

Pošto je reforma zaustavljena, Brisel kaže da je vreme da se stvari poprave na nacionalnom nivou.

„Svi se slažemo da moramo sniziti cene energije i imamo način da to sutra postignemo: smanjimo poreze na energiju“, rekao je komesar za energetiku Dan Jorgensen nedavno poslanicima odbora za energetiku.

Danac se fokusirao na osam zemalja EU - uključujući i njegovu - koje naplaćuju više poreze na struju od minimalnog nivoa utvrđenog u zakonima EU.

Smanjenje poreza širom Evrope na minimum moglo bi biti "brzo ako želimo", rekao je Jorgensen.

Evropska komisija je 26. februara predstavila svoj Akcioni plan za pristupačnu energiju, u kome se kaže da zemlje EU "mogu smanjiti račune za struju već danas", što je primer zemalja koje takođe uključuju Nemačku, Francusku i Holandiju koje imaju mnogo veće poreske stope.

Ministri energetike koji žele da smanje cene mogli bi se suočiti sa protivljenjem svojih kolega koji drže sve u vezi, upozorio je Jorgensen.

U Nemačkoj su porezi na električnu energiju doprineli 6,8 milijardi evra državnom budžetu 2023.

Na pitanje Euractiv-a zašto nacionalne vlade nisu već smanjile poreze na električnu energiju na minimalne nivoe, Konal Heusaf, istraživački analitičar iz think tanka Bruegel takođe je naveo fiskalne prihode.

"Postoji rizik da se to uradi na način koji može, na primer, pogoršati energetska siromaštvo", rekao je on, navodeći jurisdikcije u kojima su "porezi veći na električnu energiju, a niži za fosilna goriva".

„Mnogi potrošači se još uvek oslanjaju na ova fosilna goriva za grejanje svojih kuća“, objasnio je Heusaf. Odbacivanje oporezivanja "preko noći" kako bi se podstakla potražnja za električnom energijom i kažnjavanje potrošnje fosilnih goriva "bio bi nepravedan način da se to učini".

Nemoguć izbor Evrope: Koje industrije treba da prežive zelenu tranziciju?

BRISEL - Evropska komisija je 26. februara ponudila početni odgovor svojim sporazumom o čistoj industriji. Plan izvršne vlasti EU predlaže preko potrebne mere za smanjenje cena energije i stimulaciju investicija. Ali zaobilazi najteže pitanje: koje sektore i proizvode EU može i treba da spase — a koje bi trebala pustiti da umru, piše briselski portal *Politiko*.

Izbori sa kojima se Evropa suočava

Vrhunske cene energije izazvane ratom u Ukrajini 2022. pogodile su prerađivačku industriju kontinenta. Neke kompanije, posebno u sektoru čelika, kažu da se nepovratni pad može sprečiti samo trenutnom političkom i finansijskom podrškom.

Analitičari podsećaju da je cena električne energije u 2022. učetvorostručena, a cena električne energije za proizvodnju jedne metričke tone primarnog aluminijuma iznenada je dostigla više od 5.000 evra — dvostruko više od cene metala na svetskom tržištu.

Energetski intenzivni proizvodni sektori — kategorija koja uključuje čelik, cement, aluminij, hemikalije i još mnogo toga — emituju više od petine emisija stakleničkih gasova u EU, a njihova tranzicija će biti dugotrajna i skupa. Moraće promeniti svoje

proizvodne procese, koristiti čistu energiju, nabaviti više recikliranih materijala i uhvatiti preostali CO2.

Budući da modernizacija fabrike traje godinama, kompanije sada moraju znati u šta vredi ulagati. Žele sigurnost u kakvim će se uslovima suočiti i kakvu će podršku dobiti.

Čisti industrijski sporazum Komisije nastoji rešiti mnoge probleme proizvođača, predlažući kvote proizvedene u EU kako bi se stimulisala potražnja i nove mere za nadogradnju energetske mreže i snižavanje cena.

U isto vreme, izvršna vlast EU se kloni izbora pobjednika i gubitnika u zelenoj tranziciji.

Ipak, potrebno je doneti hitne odluke o tome koje industrije EU želi da zadrži, a gde je jeftinije i efikasnije oslanjati se na uvoz.

Uloga aluminijuma

Gde će se na toj granici spustiti primarna proizvodnja aluminija, otvoreno je pitanje.

Metal je u svemu, od limenki sa sokom i prozorskih okvira do vojnih aviona i projektila. Očekuje se i porast potražnje u narednim decenijama s obzirom na važnost laganog materijala za klimatske prihvatljive tehnologije kao što su vetroturbine i električna vozila.

EU je prepoznala svoju stratešku ulogu, dodajući aluminijum na svoju listu kritičnih sirovina. NATO je to sledio prošle godine, upozoravajući da je snabdevanje alijanse metalom u "veoma velikom riziku" od prekida.

Ipak, proizvodnja svežeg aluminija zahteva više električne energije nego bilo koji drugi metod industrijske proizvodnje - više nego dvostruko od prosečne godišnje potrošnje energije.

Proizvođači automobila, proizvođači goriva i zemlje proizvođači motora sa unutrašnjim sagorevanjem uspešno su lobirali za otvaranje rupe za automobile koji rade na sintetička goriva, dajući tehnologiji sagorevanja još jedan životni vek – iako se očekuje da će takva goriva biti retka, skupa i neefikasna.

Od debate 2035., Brisel se suočio sa pozivima da osigura „tehnološku neutralnost“ u svom kreiranju politike i pusti da tržište samo odlučuje šta je održivo.

Ali proizvođači čiste tehnologije vrše pritisak na EU da ne odustane od svojih ambicija, upozoravajući da cik-cak već donesenog klimatskog zakonodavstva rizikuje da naruši političku predvidljivost koja im je potrebna.

Odluka se mora neodložno doneti

Brisel neće moći da usreći sve. Ali što pre donese te odluke, tranzicija će biti lakša.

“Poslednja stvar koju želimo je da gomila starih proizvodnih industrija samo izmuze svoju staru imovinu i pokuša izvući što više prihoda od njih [što je moguće], a zatim jednostavno zatvoriti stvari”, rekao je Vagenechten, koji istražuje evropsku industrijsku politiku u istraživačkom centru za životnu sredinu E3G. “Na taj način samo proširujemo problem, a za 20 godina neće biti radnih mesta”.

Reformom propisa EU učiniti Evropu energetske sigurnijom – Atlantski savet

BRISEL - Nedostatak sredstava nije jedina prepreka obezbeđenju energetske sigurnosti Evrope. Još jedna često pominjana zabrinutost je izazovno regulatorno okruženje u Evropi, jer neke zemlje članice imaju stroži pristup tumačenju propisa EU na nacionalnom nivou, navodi se u analizi koju je 19. februara objavio **Atlantski savet**.

Novo rukovodstvo EU je odgovorilo na ove pozive fokusiranje na obećavajuće omnibus zakonodavstvo i slanjem snažne poruke sa svojim kompasom

konkurentnosti – mapom puta za jačanje evropske konkurentnosti. Očekuje se da će Evropska komisija uskoro predstaviti omnibus, koji ima za cilj da pojednostavi izveštavanje EU o održivosti.

Ako se uradi kako treba, to bi moglo pružiti potrebnu sigurnost za investitore i programere. EU bi to mogla postići navođenjem obima postojećih i novih propisa i smanjenjem troškova za sertifikaciju. Što je najvažnije, EU bi trebalo da olakša privatnom sektoru da postigne zdravorazumske ciljeve u razumnom vremenskom roku, s pogledom na krajnje ciljeve, a ne na procese i papirologiju. Ovo bi također moglo pomoći u stvaranju koordinisanijeg regulatornog okruženja u zemljama članicama EU.

Pojednostavljanjem svojih pravila, EU bi mogla podstaknuti države članice da usklade primenu propisa. Razlike u implementaciji mogu stvoriti zabunu i dodatne troškove za kompanije koje žele implementirati projekte u više zemalja EU.

Smanjenje regulatornog opterećenja oslobađanjem od birokratskih koraka bez dodane vrednosti također bi moglo potaknuti više partnerstava privatnog sektora SAD-a, dok se transatlantske

geopolitičke i trgovinske tenzije smire. Novo rukovodstvo Evropske komisije ne mora žrtvovati svoje smanjenje emisija ugljenika kako bi odgovorilo na dolazeće pretnje energetske sektoru. Omnibus bi mogao biti prvi korak — i to upečatljiv, konstatuje Atlantski savet.

ACER će odlučiti o planu integracije tržišta električne energije za Energetsku zajednicu

LJUBLJANA - EU agencija za saradnju sa energetske regulatorima je saopštila 27. februara da će odlučiti o planu Operacije spajanja tržišta (MCO) Energetske zajednice do jula 2025. ACER je 31. januara 2025. primio predlog od nominiranih operatora tržišta električne energije (NEMO) za plan integracije. Šta je plan integracije MCO?

Plan integracije MCO-a ima za cilj integraciju NEMO-a iz zemalja Energetske zajednice u EU sistem spajanja električne energije dan unapred i unutar dnevnog tržišta.

Plan bi trebalo da bude usklađen sa postojećim okvirom MCO-a, koji definiše kako EU NEMO sarađuju kako bi osigurali da tržišta električne energije u različitim zemljama funkcionišu efikasno.

Zašto je potrebna odluka?

Uredba o dodeli kapaciteta i upravljanju zagušenjem, kako je prilagođena i usvojena za Energetsku zajednicu, zahteva od svih NEMO-a da podnesu predlog plana integracije MCO ACER-u, regulatornim telima i Regulatornom odboru Energetske zajednice.

ACER je odgovoran za pregled i odobravanje plana, osiguravajući da je usklađen sa okvirom tržišta električne energije EU.

Energetska tržišta se pripremaju za vreme posle ukrajinskog rata

LONDON - Globalna tržišta nafte i gasa nisu gubila vreme u određivanju cena zbog uticaja mogućeg mirovnog sporazuma između Ukrajine i Rusije. Kristof (Christoph) Halser, viši analitičar u uglednoj energetskej analitičkoj firmi Rystad Energy, rekao je da cene već padaju širom Evrope i Azije dok trgovci razmišljaju o "brzom povratku ruskog gasa", piše londonski **Gardijan**.

Uvoz ruskog gasa cevima činio je oko trećinu evropske potražnje za gasom 2021.

U januaru se pokazalo da evropski zvaničnici već razmatraju da li bi prodaja ruskog gasa u EU mogla ponovo da se pokrene kao deo potencijalnog mirovnog sporazuma sa Ukrajinom. Taj predlog izazvao je reakciju među zemljama lojalnim Ukrajini, navodi se u izveštaju **Fajnenšel Tajmsa**.

Halser je upozorio da iako bi mirovni sporazum mogao "otvoriti vrata za ruski gas", šanse za brzi povratak isporuka putem cevovoda "ostaju upitne".

Donald Tramp, koji je posrednik u dogovoru, također može imati dobar razlog da održi novootkriveni apetit Evrope za američki LNG

Ovo bi moglo odgovarati i evropskim zemljama, od kojih su mnoge uložile milijarde dolara u razvoj

terminala za uvoz LNG-a kako bi smanjile svoje oslanjanje na uvoz gasovoda. Prošle godine više od polovine evropskog LNG-a nabavljeno je iz SAD-a.

Prema trenutnim planovima, očekuje se da će evropski kapacitet uvoza LNG-a porasti za 60% između 2021. i 2030. godine.

Kombinacija Trampove pro-ugljevodonične pobede na američkim izborima i evropske navale za uvozom LNG-a preko mora, zajedno s potencijalnim povratkom ruskih isporuka gasovodima, pretilo da će izbaciti talas fosilnih goriva na globalno tržište.

Čak i pre Trampove izborne pobede, Međunarodna agencija za energetiku je počela upozoravati na "novu energetskej eru" u kojoj zemlje koje prelaze na čistu energiju imaju veći pristup izvorima nafte, gasa i uglja nego što je potrebno za njihov ekonomski rast.

Uticaj je dvostruk, prema IEA. Novi talas nafte i gasa mogao bi dovesti do nižih cena za domaćinstva i preduzeća; nudeći prostor za disanje potrošačima i predah globalnim ekonomijama koje se naprežu pod teretom inflacije.

To bi takođe moglo predstavljati probleme za investicije u zelenu energiju. Fatih Birol, izvršni direktor IEA, upozorio je da će prelazak na fosilna goriva u izobilju zahtevati da zelene alternative - kao što su električna vozila i toplotne pumpe - postanu jeftinije ako se nadaju da će se takmičiti sa pristupačnijim fosilnim gorivima.

Ovo bi kompanijama za fosilna goriva moglo ponuditi šansu da duže ostanu konkurentne u odnosu na zelene alternative - dobre vesti za američku industriju nafte i gasa, koja je donirala milijarde Trampovoj predizbornoj kampanji.

Cene energije su se stabilizovale na visokom nivou u 2024.

BRISEL - U decembru 2024. godine domaća proizvođačka cena energije u EU porasla je za 1,3% u odnosu na prethodni mesec, dok je u odnosu na decembar 2023. godine smanjena za 1,4%. Međutim, od januara 2021. do decembra 2024. cena je porasla za 80,3%, saopštio je 20. februara

Eurostat.

Za snabdevanje električnom energijom i gasom cena je u decembru 2024. godine porasla za 1,6% u odnosu na novembar 2024. godine, dok je u odnosu na decembar 2023. godine pala za 0,4%.

Što se tiče vađenja sirove nafte i prirodnog gasa, cena je porasla za 1,6% u periodu od novembra do decembra 2024. godine, dok je od decembra 2023. do decembra 2024. porasla za 7%.

Ova informacija dolazi iz podataka o procesu domaćih industrijskih proizvođača, koje Eurostat objavljuje svakog meseca.

Obnovljivi izvori dostigli 45% bruto potrošnje energije u EU 2023.

BRISEL - Prema Eurostatu, udeo obnovljivih izvora energije u bruto potrošnji električne energije u EU porastao je za 4,1% u 2023. godini, dostigavši 45,3%. Ovo predstavlja najveći rast zabeležen od 2004. godine, nadmašujući prethodne rekorde postignute 2022. (+3,5%) i 2020. (+3,3%), prenosi **Enerdata**.

Glavni obnovljivi izvori ukupne proizvedene električne energije su: vetar (38,5%), hidro (28,2%) i solarna energija (20,5%), dok čvrsta biogoriva i drugi obnovljivi izvori učestvuju sa 6,2% i 6,6%,

respektivno. Međutim, solarna energija je postala najbrže rastući izvor u regionu, registrujući povećanje od preko 30 puta u odnosu na svoju proizvodnju u 2008. (7,4 TWh) dostižući ukupno 252,1 TWh u 2023. godini.

Zemlje s najvećom potrošnjom električne energije iz obnovljivih izvora bile su Austrija (87,8% uglavnom hidroelektrana), Švedska (87,5% uglavnom hidro i vetar) i Danska (79,4%, uglavnom vetar). Zemlje koje su ostvarile udeo iznad 50% su Portugal (63,0%), Hrvatska (58,8%), Španija (56,9%), Letonija (54,3%) i Finska (52,4%). Konačno, zemlje u kojima je udeo električne energije iz obnovljivih izvora bio manji od 20% su Malta (10,7%), Češka (16,4%), Luksemburg (18,0%) i Mađarska (19,5%).

Sve u svemu, obnovljivi izvori su činili 24,55% finalne potrošnje energije u EU 2024., uključujući 10,8% u transportu i 26,2% u grejanju i hlađenju.

Industrijsko udruženje protiv proširenja propisa EU za skladištenje gasa

BRISEL - Industrijsko udruženje Energi trejders Jurop (Energy Traders Europe) želi da Evropska komisija isključi moguće produženje obaveza EU o skladištenju prirodnog gasa nakon kraja 2025. kako bi se "vratila malo smirenosti" na tržište, rekao je za **Argus** predsednik odbora za gas Dag Vud (Doug Wood).

Iako udruženje shvata razloge uvođenja originalnog zakonodavstva 2022. godine, ono je "zabrinuto zbog distorzivne prirode nekih od ovih mera i snažno

preporučuje da ih ne treba održavati u vremenima normalnog funkcionisanja tržišta", rečeno je Argusu. Od energetske krize 2022. godine, dodatni kapaciteti za uvoz LNG-a u Evropu su se aktivirali, kapaciteti interkonekcije između država članica su se povećali, više obnovljivih kapaciteta električne energije smanjilo je potražnju za proizvodnjom električne energije na gas, a industrijska potražnja je opala ili je "postala osetljivija", što znači da potreba za "trajnim strogim intervencionističkim merama više nije prisutna", navodi udruženje.

Kontinuirani naglasak na punjenju skladišta za razliku od "šireg pristupa sigurnosti" doveo je do "koncentracije aktivnosti" u ovoj oblasti, što je u kombinaciji s drugim faktorima dovelo do povećanja letnih cena iznad zimskih, napominje udruženje. Ovo ostavlja zemlje članice EU "zarobljene između vrlo skupog oblika sigurnosti ili uštede novca, ali ostavljajući skladišta nedovoljno popunjena", rekao je Vud.

Britanski energetska regulator planira da uvede nulte stalne tarife

LONDON - Britanski energetska regulator Ofgem predložio je 20. februara da svi dobavljači energije

ponude tarife sa niskim ili nikakvim stalnim naknadama, omogućavajući potrošačima da plate ove

troškove kao deo svoje jedinične cene, kako bi im pružili veću fleksibilnost u upravljanju računima za energiju.

Ofgem, koji traži povratne informacije o predloženoj opciji za ograničenje cena, ima za cilj da ove tarife učini dostupnim do sledeće zime, prenosi **Rojters**.

DOSIJE: Pitanja i odgovori o Akcijskom planu za cenovno pristupačnu energiju

Zašto je potreban taj akcioni plan?

Affordable Energy Action Plan

Tackling energy poverty for 46M+ Europeans

Danas postoji jasna i hitna potreba za jačanjem EU energetske unije. Visoki troškovi energije štete građanima i preduzećima. Energetsko siromaštvo pogađa više od 46 miliona Evropljana, dok su se za industrije maloprodajne cene električne energije gotovo udvostručile. Trenutna situacija ugrožava globalni položaj EU i međunarodnu konkurentnost.

Kao ključni deo plana za čistu industriju, akcioni plan za cenovno pristupačnu energiju biće usmeren na smanjenje troškova energije za građane, preduzeća, industriju i zajednice širom EU. Smanjiće račune za energiju u kratkoročnom razdoblju, ubrzati sprovođenje preko potrebnih strukturnih reformi za uštedu troškova i ojačati evropske energetske sisteme kako bi se ublažili budući cenovni šokovi.

Šta povećava troškove energije u EU?

Računi za energiju utvrđuju se kombinacijom tri glavna elementa: troškovi snabdevanja energijom povezani s ukupnim nivoom potrošnje, troškovima mreže i akcizama i oporezivanjem. Troškovi snabdevanja energijom zavise od veleprodajnih

cena, koje opet zavise od različitih faktora kao što su uslovi ponude i potražnje, kombinacije izvora energije, međusobne povezanosti, tržišne konkurencije između proizvođača energije i drugih aktera na tržištu, vremenske i geopolitičke stvarnosti i maloprodajne tržišne konkurencije među snabdevačima.

Energetski sistem EU suočava se sa strukturnim izazovima koji dovode do povećanja cena energije. Prvo, Evropa se i dalje u velikoj meri oslanja na uvezena fosilna goriva. To stvara nestabilnost cena energije i veće troškove snabdevanja i čini EU osetljivom na spoljni pritisak i nesigurnost na globalnom tržištu.

Drugo, neefikasnost i nedostatak potpune integracije u elektroenergetski sistem utiču i na račune za energiju. Evropa ima najintegrisaniju mrežu na svetu, ali potrebno je postići više u pogledu međusobne povezanosti, mrežne infrastrukture, integracije energetskog sistema i fleksibilnosti sistema kako bi se dodatno unapredila integracija jeftinijih i čistijih izvora energije.

Najzad, sve su veći troškovi sistema koji se pokrivaju naknadama za korišćenje mreže i porezima i naknadama, što dodatno povećava cene električne energije. To čini znatan deo računa za energiju. Kako stvari stoje, to bi se moglo dodatno povećati u budućnosti jer će evropskim mrežama u narednim godinama biti potrebna znatna ulaganja.

Kako će taj akcijski plan pridoneti smanjenju troškova energije?

Aksijski plan kombinuje mere za kratkoročno smanjenje računa za energiju sa strukturnim reformama za uštedu troškova kojima će se ojačati energetski sistem EU i učiniti ga otpornijim na moguće buduće cenovne šokove. Ključno je da obuhvata sve tri komponente računa za energiju

koje se odnose na cene, posebno troškove snabdevanja energijom, naknade za upotrebu mreže i poreze i naknade, kako bi bio što efikasniji. Države članice mogu preduzeti hitnije mere, kao što su smanjenja poreza na električnu energiju, kako bi se potrošačima pružila neposredna olakšica. Komisija će pružiti podršku u obliku smernica i tarifnih metodologija za naknade za upotrebu mreže kako bi se smanjili troškovi energetskog sistema i potrebe za ulaganjima u mrežu.

Osim toga, akcionim planom smanjiće se troškovi snabdevanja električnom energijom. Komisija će državam članicama dati smernice za uklanjanje postojećih prepreka kako bi potrošači mogli uštedeti na svojim računima za energiju prelaskom na konkurentnijeg snabdevača ili prelaskom na razdoblja nižih cena. Kako bi se potrošačima omogućio pristup efikasnijim uređajima i proizvodima s dužim životnim vekom, države članice, nacionalna tela za nadzor tržišta i carinska tela pozivaju da ojačaju nacionalni nadzor tržišta i akciju protiv neskladnih proizvoda uvezenih iz trećih zemalja.

Planom će se osigurati da maloprodajni računi za električnu energiju ne budu uslovljeni visokim i nestabilnim cenama gasa zahvaljujući široj primeni dugoročnih ugovora za čistu energiju. Time se proizvođačima može pružiti sigurnost ulaganja, a industrijama koje troše energiju stabilnost cena. S obzirom na to da je povećanje obnovljivih izvora energije ključno za niže cene, Komisija će nastaviti podršku državam članicama kako bi se skratilo vreme izdavanja dozvola za projekte i uvela potrebna mrežna infrastruktura, uz istovremeno podsticanje fleksibilnosti putem naknade u maloprodajnim ugovorima za industrije i domaćinstva.

Koje se mere mogu sprovesti u kratkom roku?

Države članice imaju ključnu ulogu u smanjenju računa za električnu energiju u vrlo kratkom roku. Komisija će im ponuditi podršku, posebno u područjima oporezivanja i naknada za upotrebu mreže u kojima se mogu preduzeti hitne mere. Komisija će izdati preporuku državama članicama o tome kako sniziti nivoe oporezivanja električne energije i kako najbolje iskoristiti postojeće mogućnosti za smanjenje poreza na nulu za energetske intenzivne industrije i domaćinstva. Ključno je i da države članice postignu politički dogovor o reviziji Direktive o oporezivanju energije, čiji je cilj ukloniti zastarele snižene stope kojima se trenutno podstiče upotreba fosilnih goriva.

Kad je reč o naknadama za upotrebu mreže, Komisija će predložiti novi dizajn tarifnih metodologija za naknade za upotrebu mreže kako bi se korisnicima mreža omogućilo da prilagode ili preumere potrošnju energije prema vremenu i mestima gde su dostupni najjeftiniji izvori energije i kada je to najisplativije za celokupni sistem. Time bi se trebalo pridoneti smanjenju ukupnih troškova sistema, a time i manje uticati na račune za energiju.

Kako će evropske industrije imati pristup cenovno pristupačnoj energiji?

Svim merama predloženima u planu podupreće se konkurentnost evropske industrije smanjenjem troškova energije, i kratkoročno i dugoročno, dok energetske uniju dovršavamo s više inicijativa za uvođenje čiste energije, povećanje sigurnosti snabdevanja i povećanje nadzora tržišta gasa. Komisija će nastojati da smanji prepreke za energetske intenzivne industrije pri sklapanju dugoročnih ugovora o energiji podupiranjem

nacionalnih sistema i uvođenjem alata za smanjenje rizika. Na primer, Komisija će (zajedno s Evropskom investicionom bankom) pokrenuti pilot-program za korporativne ugovore o kupovini energije i državama članicama pružiti smernice kako bi mogle kombinovati dugoročne ugovore, posebno ugovore o kupovini energije i ugovore za kompenzaciju razlike.

Kad je reč o industriji, akcionim planom uvodi se koncept „trostranog ugovora za cenovno pristupačnu energiju”, oblika saradnje između javnog sektora, uključujući finansijske institucije, industrije koje troše energiju i subjekte koji razvijaju čistu energiju, kako bi mogli stvoriti ulagačku klimu kojom se podupire troškovno efikasnija proizvodnja energije, pouzdano snabdevanje energijom i dugoročni privredni rast za sve aktere. Doneće predvidljivost i povećanje za proizvođače energije, koji će imati sigurnog kupca za svoju proizvodnju, i za kupce energije, koji će imati koristi od cenovno pristupačnog i stabilnog snabdevanja energijom. Nadalje, podrška koju nude Komisija, Evropska investiciona banka i države članice dodatno će pridoneti smanjenju rizika ulaganja i omogućiti rast preduzeća.

Koje su nove mere za podršku prelasku na čistu energiju?

Brzo i potpuno sprovođenje postojećeg zakonodavstva EU o električnoj energiji ključna je za daljnje povećanje udela obnovljivih izvora energije i smanjenje troškova snabdevanja električnom energijom: nedavno donesena pravila o izdavanju dozvola, ugovorima, fleksibilnosti, osnaživanju potrošača i nadzoru tržišta već mogu dovesti do nižih troškova ako se pravilno sprovedu u državama članicama.

Međutim, potrebno je učiniti više. Od 2022. u EU je instaliran rekordni kapacitet solarne energije i energije vetra od 205 GW. Oko 47 % snabdevanja električnom energijom u EU 2024. dolazilo je iz obnovljivih izvora. Međunarodna agencija za energiju (IEA) procenjuje uštede od 100 milijardi evra u razdoblju 2021.–2023. Komisija će nastaviti podršku državama članicama u daljnjem ubrzavanju postupaka izdavanja dozvola. Predložiće novo zakonodavstvo kako bi se ubrzalo izdavanje dozvola za mreže, skladištenje i obnovljive izvore energije u okviru evropskog mrežnog paketa.

Nadalje, Komisija će povećati fleksibilnost pojašnjavanjem zahteva za državne podrške za programe nefosilnih rešenja za fleksibilnost i doneti nova pravila o upravljanju potrošnjom kako bi se osiguralo da potrošači mogu u potpunosti iskoristiti tu fleksibilnost kako bi se osiguralo da se energija upotrebljava kad je jeftinija.

Najzad, Komisija će u saradnji s EIB-om razmotriti uspostavljanje programa jamstava za podršku modelima finansiranja kojima se smanjuju početni troškovi za usluge energetske efikasnosti. Daljnjim ažuriranjem pravila o ekološkom dizajnu i označivanju energetske efikasnosti ostvariće se i veće uštede za evropske potrošače.

Kako će se ovim Akcijskim planom osigurati pošteno tržišno natjecanje na tržištima plina?

Komisija je osnovala radnu skupinu za unutarnje tržište plina radi sveobuhvatnog nadzora tržišta prirodnog plina u EU-u i, prema potrebi, poduzimanja mera kako bi se osiguralo njihovo optimalno funkcioniranje i sprečile poslovne prakse kojima se narušava tržišno utemeljeno određivanje cena. Za evropsko je gospodarstvo ključno osigurati optimalno funkcioniranje tržišta plina. To uključuje sprečavanje zloupotrebe tržišta (kao što su manipuliranje tržištem i trgovanje na temelju

povlašćenih informacija) i druge poslovne prakse kojima se narušavaju tržišne cene. Potreban je potpuni regulatorni nadzor i bliska suradnja energetske i finansijske regulatora kako bi se sprečilo manipuliranje tržištem i uklonile sve moguće rupe u zakonu povezane s nedostatkom transparentnosti, asimetrijom informacija i rizikom koncentracije tržišta.

Kako će Komisija osigurati da je EU spreman suočiti se s mogućim cjenovnim šokovima?

Prvo, planom će se pridonijati povećanju otpornosti energetske sustava EU-a na vanjske cenovne šokove povećanjem udela domaćih obnovljivih izvora energije, boljom integracijom tržišta i boljim nadzorom tržišta plina. Napori za odvajanje računa za električnu energiju od nestabilnosti tržišta i porasta cena poticanjem primene dugoročnih ugovora o opskrbi električnom energijom dovešće do veće stabilnosti cena za kupce. To će generalno pomoći evropskim preduzećima da se nose s nestabilnošću troškova energije.

Osim toga, Komisija će revidirati postojeći regulatorni okvir EU-a za energetske sigurnost kako bi osigurala dostupnost opskrbe energijom u svakom trenutku te bolju pripravnost za razdoblja stresa u opskrbi. To će pomoći u smanjenju nestabilnosti cena i snižavanju cena.

Potrošači će također dobiti bolju zaštitu od najviših cena u slučajevima krize. Komisija će državama članicama pružiti smernice o programima za naknadu potrošačima za smanjenje potražnje za energijom u određenim satima u danu. Osim toga, Komisija će prema potrebi surađivati s operatorima prenosnih sistema i nacionalnim regulatornim telima kako bi se osigurala privremena povećanja tokova električne energije u interkonekcijskim vodovima u određenim situacijama radi rešavanja regionalnih

cenovnih kriza kao što je ona zabeležena 2024. u jugoistočnoj Evropi.

Koje su koristi od dovršetka energetske unije i što će Komisija učiniti kako bi to postigla?

EU je izgradio snažno, međusobno povezano energetske tržište, ali to još nije istinska energetska unija. Troškovi energije u EU-u i dalje su relativno visoki, što Evropu izlaže stvarnom riziku od deindustrijalizacije i predstavlja ključnu pretnju privredi.

Trošak neuspeha u dovršetku prelaska na čistu energiju dodatno pogoršava trošak neiskorišćavanja punog potencijala našeg jedinstvenog tržišta i njegova potencijala za smanjenje cena. Na primer, u jugoistočnoj Evropi došlo je do porasta cena tokom večernjih sati prošlog leta, podstaknutog, među ostalim, nedostatkom prekograničnih kapaciteta i nedovoljnom fleksibilnošću koju je mogao ublažiti međusobno povezaniji energetske sustav.

Zaostajanje na pola puta prema dekarbonizaciji opterećuje naša gospodarstva i naše industrijske kapacitete. Na primer, u 2023. samo je ograničavanje energije iz obnovljivih izvora u Njemačkoj koštalo više od 3 milijarde eura, a potrošači i preduzeća izgubili su koristi od proizvodnje te jeftine energije. Nadalje, kako elektroenergetski sustav postaje sve složeniji, tako i troškovi: troškovi upravljanja zagušenjima mreže, uglavnom zbog redispečiranja, dosegli su 2022. vrhunac od 5,2 milijarde eura te bi se do 2030. mogli povećati na 26 milijardi eura.

Ulaganjem 2 milijarde eura godišnje u prekogranične mreže građanima se godišnje osiguravaju koristi u iznosu od 5 milijardi eura. Zahvaljujući unutarnjem energetske tržištu Evropljani već imaju koristi od 34 milijarde EUR, što bi se moglo povećati na 40 – 43 milijarde EUR daljnjom integracijom do 2030.

Stoga će Komisija nastaviti uvoditi nove inicijative za osiguravanje potpuno dekarboniziranog i integriranog energetske sustava i tržišta, među ostalim u području elektrifikacije i digitalizacije, te za rešavanje pitanja sektora grejanja i hlađenja. Predstavićemo i strategiju ulaganja u čistu energiju i proceniti pojednostavljenje praksi izdavanja dozvola za nove nuklearne tehnologije te nastaviti rad na tome da mali modularni reaktori postanu komercijalno održivi u Evropi u nadolazećim godinama. Nova radna skupina za energetske uniju, koja će se sastojati od visokih predstavnika Komisije, relevantnih tela EU-a i dionika prema potrebi, nadziraće dovršetak Unije i redovito izveštavati predsednika Komisije, Evropski savet, Savet za energetiku i Evropski parlament.